

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Роман ЧЕПОК

"01" вересня 2025 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о.завідувача кафедри

Інна ВАРНАВСЬКА

Протокол засідання кафедри
соціальних і поведінкових наук ХДАЕУ
від "01" вересня 2025 року № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН**

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Освітня програма – Професійна освіта (Економіка)

Спеціальність – 015 Професійна освіта (Економіка)

Галузь знань – 01 «Освіта / Педагогіка»

1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Теорія і методика викладання економічних дисциплін
Факультет	Економічний
Назва кафедри	Соціальних і поведінкових наук
Викладач	Лекції – Чепок Роман Володимирович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальних і поведінкових наук. Практичні, семінарські заняття – Чепок Роман Володимирович, кандидат педагогічних наук, доцент; наукова школа - Сидоренка В.К.; наукові інтереси – конструкторсько-технологічний підхід у професійній підготовці; формування професійно важливих якостей фахівця професійно-технічних навчальних закладів.
Контактна інформація	Чепок Роман Володимирович - chepok_r@ksaeu.kherson.ua
Графік консультацій	Консультації online: вівторок, четвер 15:00 – 16:30. Telegram, WhatsApp +30509796060
Програма дисципліни	1 Теорія і методика викладання економічних дисциплін як навчальний курс. 2. Методика підготовки та проведення уроків економіки. 3 Методика організації самостійної роботи школярів при вивченні економічних дисциплін. 4. Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів з економіки. 5. Методи, засоби і прийоми навчання в економічній освіті. 6. Інтерактивне навчання на уроках економіки. 7. Економічні ігри та методика їх використання.
Мова викладання	українська

2. Анотація курсу

Анотація курсу	Дисципліна спрямована на оволодіння ефективною стратегією і тактикою взаємодії з людьми в рамках різних спільнот (в родині, в державі, в трудовому колективі, серед представників своєї та інших націй), набуття навичок різних форми спілкування і соціальних відносин, опрацювання різних методів взаємодії людей як членів суспільства і учасників певних соціальних груп, етногруп.
Інформаційний пакет дисципліни	http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Мета дисципліни «Теорія і методика викладання економічних дисциплін»: є формування у студентів сучасної економічної і фінансової культури та мислення, професійних педагогічних умінь з проектування й методичного супроводу процесу викладання предметів економічного спрямування та його реалізації у вищих навчальних закладах, закладах загальної середньої освіти, професійно-технічних навчальних закладах, училищах, ліцеях.
Завдання вивчення дисципліни	З'ясування закономірностей та структури процесу викладання курсу економіки та курсів економічного спрямування за вибором; формування умінь використання інноваційних освітніх технологій як засобу активізації навчального процесу та

	підвищення його ефективності; оволодіння методикою контролю і оцінювання навчальних досягнень студентів (учнів); розвиток творчих здібностей в організації позакласної економічної освіти школярів, проведенні гурткової роботи та ін.
--	--

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	ЗК 03. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
Спеціальні (фахові)	СК 6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності. СК 7. Навички консультування у сфері професійної освіти. СК 9. Здатність використовувати знання, уміння і навички в галузі теорії і практики викладання економіки. СК 10. Здатність застосовувати у викладацькій діяльності наукові підходи до формування та обґрунтування ефективних стратегій в економіці.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	РН 3. Ефективно формувати комунікаційну стратегію, здійснювати ділову комунікацію і доносити зрозуміло і недвозначно свої думки та аргументи до фахівців та широкого загалу, вести професійну дискусію. РН 5. Обирати оптимальну стратегію колективної діяльності, міжособистісного спілкування та взаємодії для реалізації комплексних проєктів у професійній освіті та міждисциплінарних проєктів з урахуванням етичних, правових, соціальних та економічних аспектів. РН 9. Будувати і досліджувати моделі процесів у галузі професійної освіти. РН 10. Здійснювати консультативну діяльність у сфері професійної освіти.

5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2024-2025 р.
Семестр	1 -й
Курс	2 курс
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента
Пререквізити	«Педагогічні технології у професійній сфері»
Постреквізити	«Методика педагогічних досліджень»

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	5/150
Лекції	22
Практичні / Семінарські	28
Лабораторні	-
Самостійна робота	100
Форма підсумкового	Екзамен

контролю	
----------	--

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Система Moodle, загальноновживані програми Microsoft Office, https://learningapps.org/padlet.com/
Обладнання	Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, телевізор

8. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговоренні дискусійних питань та повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт за тематикою курсу.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку –10 % від загальної суми балів за конкретне заняття. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за умови, що причина відсутності студента на модулі була поважною.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання пропущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування). Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.

9. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість	
			годин	балів

			лк	лаб.	сем. / пр.	СР	
Частина 1.							
Змістова частина 1: Предмет методики викладання економічних дисциплін							
1	Тема 1	Методика викладання економічних дисциплін як навчальний курс	4		4	10	6
2	Тема 2	Методика підготовки та проведення уроків економіки	4		4	10	6
3	Тема 3	Методика організації самостійної роботи школярів при вивченні економічних дисциплін	2		4	10	6
4	Тема 4	Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів з економіки	2		2	10	6
5	ПК ЗЧ 1						6
Разом за змістовим модулем 1		51	12	-	14	40	30
Частина 2.							
Змістовна частина 2. Засвоєння прийомів, методів і засобів організації навчання в економічній освіті.							
6	Тема 5	Методи, засоби і прийоми навчання в економічній освіті	2		4	20	8
7	Тема 6	Інтерактивне навчання на уроках економіки	4		4	20	8
8	Тема 7	Економічні ігри та методика їх використання	4		6	20	8
9	ПК ЗЧ 2						6
Разом за змістовим модулем 2		39	10		14	60	30
Усього		150	22		28	100	60

10. Форми і методи навчання

Лекція	Наочний (в тому числі з використанням мультимедіапроектора та інших ТЗН), евристичний, дослідницький, аналізу, дискусії, діагностики Словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (Power Point – презентація), семінари. Наочні: ілюстрація, демонстрація. Практичні: завдання. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості
Практичні /Семінарські	Презентації, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, бесіди, робота в малих групах, спостереження.
Самостійна робота	Реферативні повідомлення, індивідуальні консультації,

11. Система контролю та оцінювання**Поточний контроль**

Поточний контроль відбувається методом реферативних виступів, спостереження за виконанням завдань самостійної роботи, співбесіди та індивідуального опитування.

Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається двома способами: 1) перевірки систематичності та активності роботи здобувача над вивченням програмного матеріалу курсу протягом семестру (спостереження); 2) виконання завдань самостійної роботи.

Підсумковий контроль за змістовою частиною

Підсумковий контроль за 1 змістовою частиною - презентація самостійної роботи студента;

Підсумковий контроль за 2 змістовою частиною - тестовий контроль

Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є екзамен (усне опитування), екзамен у формі тестування (тестування на паперовому носії із ручною перевіркою. Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про оцінювання знань здобувачів ХДАЕУ.

Наприклад: форма проведення екзамену – письмова-усна. Види запитань з відкритими відповідями. Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за поточну успішність (не більше 60 балів) та екзамен (не більше 40 балів).

**Розподіл балів з дисципліни
(форма контролю – екзамен)**

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)									Екзамен	Підсумкова оцінка (екзамен)
Змістова частина 1 Предмет методики викладання економічних дисциплін					Змістова частина 2 Засвоєння прийомів, методів і засобів організації навчання в економічній освіті					
T1	T2	T3	T4	T5 МКР1	T6	T7	T8	T9 МКР 2		
Max 6	Max 6	Max 6	Max 6	Max 6	Max 8	Max 8	Max 8	Max 6	Max 40	Max 100

12. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	1. Аксьонова О.В. Методика викладання економічних дисциплін: навч. посіб. Київ.: КНЕУ, 2016. 708 с. 2. Балягіна І.А., Богорад М.А., Ковальчук Г.О. Методика викладання економіки: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. Київ.: КНЕУ, 2023. 341 с. 3. Грицуленко С.І. Методика викладання економічних дисциплін: навч. посіб. Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2012. 224 с. 4. Гушулей Й.М., Вітенко І.М. Загальна методика викладання основ економіки: навч. посіб. Тернопіль: Астон, 2024. 108 с. 5. Ковальова К.І., Ковальов В.В. Методика викладання економіки в школі: навч. посіб. Київ.: Видавництво Ліра-К, 2022. 184 с.
Додаткова	1. Бандурка О.М., Тюріна В.О., Федоренко О.І. Основи педагогічної техніки: навч. посіб. Харків: ТИТУЛ, 2006. 176 с. 2. Гін А.О. Прийоми педагогічної техніки. Харків: Видавництво «Ранок», 2007. 176 с. 3. Державний стандарт базової та повної загальної середньої освіти. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/derj-stand.html 4. Житник Б.О. Методичний порадник: форми і методи навчання. Харків: Вид. група «Основа», 2020. 128 с. 5. Методичний порадник для вчителів економіки. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2020. 120 с. 6. Освітні технології: навч.-метод. посіб. / за ред. О.М. Пехоти. Київ: А.С.К., 2024. 256 с.
Інформаційні ресурси	1. www.zakon.rada.gov.ua – Вся база «Загальне законодавство» Верховної Ради України 2. www.president.gov.ua – офіційний сайт Президента України 3. www.kmu.gov.ua – офіційний сайт Кабінету Міністрів України 4. www.ukrstat.gov.ua – офіційний сайт Державної служби статистики України 5. www.mon.gov.ua – офіційний сайт Міністерства освіти і науки України 6. www.imzo.gov.ua – офіційний сайт Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти»